

Pare, he pecat!

per Calassanç Balagué

A mesura que anem creixent, ens adonem amb una més gran lleialtat que el nostre desig de ser fidels troba no sols obstacles per fora, sinó també complicitats per dins.

Aquestes complicitats, a vegades són tan fortes i tan obstinades, que sembla que ens hem acostumat a conviure amb elles. Heus ací l'arrel del pecat: el pecat solament s'entén des de la predicació evangèlica de Jesús i la seva crida a la conversió puix que, per als cristians, el ser home i el ser cristià són realitats inseparables.

L'evangeli invita l'home a la decisió. Suposa la llibertat de l'home i la dona i els col·loca en situació de decidir-se: ha de dir a Déu sí o no. Aquesta actitud compromet la vida de la persona en la seva totalitat.

Ací rau l'origen del pecat, i davant d'aquesta decisió, hem d'alliberar-nos de tota mena d'influxes que des de l'exterior puguin comprometre d'alguna manera l'autenticitat d'aquesta decisió.

D'ací podem deduir que s'ha abandonat la moral casuística per a acceptar un concepte més vital del pecat: pecat és tot allò que s'oposa a la vida divina i a una vida verament humana, essent el criteri per a saber si hi ha pecat o no la pròpia consciència, no tant el criteri extern d'autoritat.

Per tant, hi poden haver diversos criteris per a jutjar la conducta humana, car idèntics valors es viuen de diferent manera en llocs i cultures distints. L'Evangeli no ha vingut a imposar cap cultura sobre les altres.

També parlarem més aviat de postures o actituds de les quals provenen els pecats i no tant dels actes aïllats.

Aquest plantejament ha influenciat en la distinció o classificació de les classes de pecat. L'experiència i la reflexió teològica ens confirmen que hi ha situacions intermèdies que no assoleixen la serietat del pecat mortal ni poden reduir-se a la insignificància que normalment atribuïm al pecat venial. El pecat mortal suposa una fallada en el fonamental, es manifesta en la ruptura de l'opció fonamental cristiana, i normalment -no sempre- s'expressa més amb actituds que amb uns actes aïllats. I finalment, els homes som solidaris tant en el bé com en el mal; cal recobrar la consciència del pecat en situacions col·lectives, a les quals hem de fer front amb criteris distints dels purament individuals.

Del valencià Duran i Tortajada

per Pere Roca i Garriga

En els números anteriors 50, 51 i 52 (corresponents als mesos d'abril, juny i octubre de 1986) d'aquesta mateixa revista, vaig escriure unes notes sobre el valencià Miquel Duran i Tortajada, primer director que fou del "Diari de Sabadell", càrrec o funció que exercí fins al 1916.

Com a complement o apèndix d'aquells escrits, avui aportaré noves dades sobre la presència a Sabadell d'aquell jove intel·lectual valencià; i, a més, em referiré breument a d'altres valencians que per motius diversos havien vingut a establir-se a Sabadell i que, per aquelles dates, desenvoluparen a la nostra ciutat una tasca cultural i patriòtica ben estimable.

De Miquel Duran i Tortajada puc dir que, mesos abans de la seva tasca periòdica al front de l'esmentat Diari, figurava en activitats diverses de l'element més actiu de la ciutat on havia vingut a residir, i també a Barcelona. Recordem que el "Diari de Sabadell" aparegué exactament el 2 d'agost de 1910.

La "Revista de Sabadell", dirigida per Manuel Ribot i Serra, ens en dóna algunes notícies que, per dir-ho així, ens serveixen per seguir-li la pista. A continuació en tradueixo algunes:

"El distingit escriptor valencià Miquel Duran i Tortajada estigué a la nostra ciutat i visità, entre d'altres, la societat Centre Català" (14-5-1910).

"Segurament el proper divendres pronunciarà una conferència a l'Ateneu Barcelonès, sobre literatura valenciana, el distingit escriptor En Miquel Duran i Tortajada, que fa un quant temps que resideix a la nostra ciutat" (25-5-1910).

"A la vetllada literàrio-musical que es celebrarà el dia 24, hi prendrà part l'escriptor valencià En Duran i Tortajada" (12-6-1910).

"Demà passat, dijous, pronunciarà una conferència al Saló d'Actes del Centre Català, el jove literat En Miquel Duran i Tortajada, el qual parlarà sobre el catalanisme valencià" (19 i 21-7-1910).

"Aquest dissabte, a les 10 del vespre, pronunciarà una conferència sobre política valenciana, en el Centre Català d'aquesta ciutat, el jove escriptor valencià En Miquel Duran i Tortajada" (8-7-1910).

I finalment: "El Director del Diari de

Sabadell, el nostre distingit amic En Miquel Duran i Tortajada, ens envià amb la seva atenta salutació, la nova de la pròxima aparició del dit periòdic defensor dels interessos morals i materials de Sabadell i dels ideals autonomistes." (30-7-1910).

Resulta curiós veure com, estant ja el Diari de Sabadell al carrer, En Miquel Duran i Tortajada, que n'és Director, publica algunes poesies seves a la "Revista de Sabadell". Així és, en efecte. A la seva edició del 25 d'agost del 1910, podem llegir dos sonets, "La dona valenciana" i "A una bella hortolana" de l'autor valencià en qüestió.

Pel que fa a la presència de valencians a Sabadell per aquelles dates, només cal veure aquesta gasetilla: "La companyia còmico-dramàtica que actua al Teatre Euterpe prepara una extraordinària funció dedicada a la colònia valenciana d'aquesta ciutat, representant-s'hi obres valencianes..." (R. de S. 21-6-1910). I recordar que alguns dels sabadellencs que es destacaren en les lletres i en les activitats cívico-culturals de l'època són valencians d'origen i procedència. Per confirmar-ho, potser n'hi ha prou fent esment d'En Pere Martí i Peydró i del poeta Amat Gosalbes, Mestre en Gai Saber de la Institució Literària Valenciana, autors, l'un i l'altre, de nombrosos escrits, en prosa i en vers, publicats a Sabadell. De tots dos se'n podria parlar llargament... I encara n'hi ha algun més, que potser no brillà tant, però que també caldria recordar. Tots ells -cadascun en la seva mesura- contribuïren a formar el Sabadell d'avui.